

Să-l iubești pe Domnul Dumnezeuul tău și să-l iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși – comentariu evanghelic al Pr. Alberto Maggi OSM

Mt 22,34-40

În acel timp, fariseia auzind fariseii că le-a închis gura saduceilor, s-au adunat la un loc, iar unul dintre ei, învățat al Legii, ca să-l pună la încercare, l-a întrebat: „Învățătorule, care poruncă este cea mai mare în Lege?” El i-a zis: „Să-l iubești pe Domnul Dumnezeuul tău din toată inima ta, din tot sufletul tău și din tot cugetul tău. Aceasta este cea mai mare și cea dintâi poruncă. Iar a doua este asemenea acesteia: Să-l iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși. În aceste două porunci este cuprinsă toată Legea și Profetii”.

Evanghelia din această duminică ne prezintă ultimul atac din partea conducătorilor spirituali a poporului, fariseii împotriva lui Isus. Isus în templu i-a denunțat deja pe acești capi a poporului făcându-i hoți și asasini, hoți pentru că s-au făcut stăpâni pe poporul care aparținea lui Dumnezeu și asasini pentru că au făcut aceasta prin violență.

Așadar se declanșează o întreagă serie de atacuri împotriva lui Isus cu scopul de a-l defăima în fața poporului, a mulțimilor. Dar în realitate după fiecare atac Isus iese mereu învingător și mulțimea este tot mai mult entuziasmată de el.

Să vedem ceea ce ne spune Matei, capitolul 22, versetele 34-40. **Auzind fariseii că le-a închis gura saduceilor** ... rezultatul atacului saduceilor, care vroiau să-l derâdă pe Isus expunând tema învierii, este că mulțimea rămâne uimită de învățătura sa. Deci cu cât încearcă ei să-l defăimeze mai mult cu atât mulțimea este mai entuziasmată.

S-au adunat la un loc, aici evanghelistul citează psalmul 2 versetul 2, unde se citește că *regi pământului s-au unit împotriva Domnului și al lui Mesia al său*. Regi pământului doresc să mențină dominarea asupra poporului și sunt împotriva Domnului care vrea în schimb să-l elibereze.

Și **unul dintre ei, învățat al Legii**, de data aceasta din partea fariseilor, știind cum le-a mers prost atunci când i-a prezentat lui Isus tributul lui Cesar, de data aceasta se folosesc de un expert, de un doctor al Legii, de un personaj important, de unul dintre aceia al cui cuvânt avea aceeași valoare cu cuvântul lui Dumnezeu. Îl întreabă **ca să-l tenteze**. Unele traduceri spun ca să-l pună la încercare, dar verbul folosit este ca să-l tenteze.

Același verb apare pentru prima oară în capitolul 4 ca operă a tentațiilor diavolului, a satanei în deșert, și apoi va fi folosit mereu pentru a defini acțiunile fariseilor și a saduceilor.

Capi spirituali a poporului, cei care pretind de a fi cei mai aproape de Dumnezeu, în realitate sunt instrumente a diavolului, a satanei. De ce? În timp ce Dumnezeuul lui Isus este iubire și se pune în servirea sau slujirea oamenilor, a lor este o putere care vrea să domine și orice stă alipit de putere este un instrument a diavolului.

Ei bine tentația este aceasta: **Învățătorule**. Este pentru a treia oară când se adresează lui Isus cu acest titlu, mereu în buzele dușmanilor sau a persoanelor care-i sunt ostile. **Care poruncă este cea mai mare în Lege?** Atenție, întrebarea nu este adresată pentru a învăța ci

a condamna. Ei știu care este cea mai mare poruncă, cea mai importantă: observarea repausului de sabat, pentru că este singura poruncă pe care și Dumnezeu o ținea.

Dumnezeu și îngerii sâmbăta, în cer, nu fac nici un fel de activitate. Observarea acestei unice porunci corespunde observarea întregii Legi, încălcarea acestei unice porunci corespunde încălcarea întregii Legi și pentru aceasta era prevăzută pedeapsa cu moartea.

Dar de ce adresează lui Isus această întrebare? Pentru că Isus are un mod de a face cel puțin dezinteresat față de porunci. Ignoră deschis sabatul, continuă să facă activitatea sa în favoarea omului, și deasemenea când bogatul îl întreabă care poruncă să țină pentru a obține viața eternă, Isus în elencarea pe care o face, omite primele trei, cele mai importante, cele care erau privilegiul exclusiv a lui Israel, primele trei porunci și le indică pe acele care făceau parte din patrimoniu culturii universale: **a nu ucide, a nu fura, a nu comite adulter.**

Așadar întrebarea este pusă pentru a-l denunța pe Isus. Isus surprinde încă o dată interlocutorul său, l-au întrebat care este porunca cea mai importantă, dar în răspuns Isus, nu citează nici o poruncă, ci preia o frază cu care începea Crezul lui Israel: *Ascultă Israele, preluat din cartea Deuteronomului, care este aceasta: Să iubești pe Domnul Dumnezeu tău cu toată inima, cu tot sufletul tău și cu tot cugetul tău.*

Deuteronomul avea pe locul a-1 treilea *cu toate forțele*, care indică bunurile persoanei, dar Isus substituie forțele cu mintea sau cugetul tău. De ce Isus omite forțele? Pentru că Dumnezeul lui Isus nu este un Dumnezeu care absoarbe energiile oamenilor, ci este un Dumnezeu care oamenilor le ofere, le comunică pe ale sale. Dumnezeul lui Isus nu cere, este un Dumnezeu care dă, oferă.

Și afirmă Isus: **Aceasta este cea mai mare și cea dintâi poruncă.** Dar nu este o poruncă. Isus ridică la rang de poruncă iubirea totală de Dumnezeu. Dar imediat după Isus adaugă: **Iar a doua este asemenea acesteia.** Și aici preia un precept sau sfat din cartea Leviticului. *Să-l iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși.* Pentru Isus iubirea de Dumnezeu nu este reală dacă nu se traduce în iubirea de aproapele.

Și concludă Isus: **În aceste două porunci ...** repet nu sunt porunci dar Isus înalță iubirea de Dumnezeu care se manifestă apoi în iubirea de aproapele la nivelul poruncilor celor mai importante, ... **este cuprinsă** sau depinde **toată Legea și Profeții.**

Legea și profeții este o expresie cu care se indică Biblia, ceea ce noi numim Vechiul Testament, care este compus din Legea și Profeți. Așadar încă o dată o întrebare pusă pentru a-l delegitima pe Isus dar Isus iese învingător, proclamând o nouă realitate sau relație cu Dumnezeu, care nu mai este bazată pe observarea poruncilor, ci pe acceptarea și practicarea iubiri sale.